

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 4 marca 2021 r.

Poz. 1655

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.170.2021 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 3 marca 2021 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 0007.3.2021 Rady Gminy Goleszów z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie określenia kryteriów naboru na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Goleszów oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzenia tych kryteriów, w całości, jako sprzecznej z art. 131 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.), zwanej dalej "ustawą".

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 27 stycznia 2021 r. Rada Gminy Goleszów uchwałą Nr 0007.3.2021 określiła kryteria naboru na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Goleszów oraz dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 1 lutego 2021 r.

Przedmiotową uchwałę Rada Gminy podjęła na podstawie m.in. art. 131 ust. 4 i 6 ustawy. Stosownie do treści wskazanych przepisów „W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dane publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w danej publicznej szkole podstawowej albo dana publiczna inna forma wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów.” (art. 131 ust. 4 ustawy). Z kolei w myśl przepisu art. 131 ust. 6 ustawy „organ prowadzący określa nie więcej niż 6 kryteriów, o których mowa w ust. 4 i 5, oraz przyznaje każdemu kryterium określoną liczbę punktów, przy czym każde kryterium może mieć różną wartość”.

Organ prowadzący określając kryteria rekrutacji powinien wziąć pod uwagę wskazane przez ustawodawcę wytyczne. Jednym z nich jest zapewnienie jak najpełniejszej realizacji potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący dziecko musi pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi. Rada, określając kryteria rekrutacji do przedszkoli, powinna zatem wyraźnie wyodrębnić kryterium związane z uwzględnieniem potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi.

Zdaniem organu nadzoru określone w § 1 pkt 1 uchwały kryteria brane pod uwagę na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Goleszów są niezgodne z art. 131 ust. 4 ustawy. Rada wprowadzając powyższe kryteria nie uwzględniła bowiem sytuacji rodzica samotnie wychowującego

kandydata. W myśl § 1 pkt 1 uchwały - kryterium stanowi sytuacja, gdy *kandydaci, których rodzice, bądź prawni opiekunowie pracują zawodowo, uczą się w trybie stacjonarnym, prowadzą gospodarstwo rolne lub działalność gospodarczą*:

- a) 10 punktów w przypadku obojga rodziców/opiekunów prawnych, spełniających to kryterium,
- b) 5 punktów w przypadku jednego rodzica/opiekuna prawnego, spełniającego to kryterium.

Takie rozwiązanie jest sprzeczne z wytycznymi zawartymi w art. 131 ust. 4 ustawy, a ponadto godzi w zasadę sprawiedliwości społecznej i zasadę równości wobec prawa (art. 2 Konstytucji RP oraz art. 32 Konstytucji RP). Powyższa regulacja prowadzi bowiem do sytuacji, w której dzieci (kandydaci) charakteryzujący się wspólną cechą będą traktowani w sposób odmienny, dzieci rodziców samotnie ich wychowujących zostaną całkowicie pominęte w tym procesie rekrutacji. Uchwała podjęta na podstawie art. 131 ust. 4 ustawy powinna uwzględniać zapewnienie jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, między innymi potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący kandydata musi pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi. Tymczasem, zdaniem organu nadzoru, uchwała Rady Gminy Goleszów nie uwzględnia tej potrzeby.

Sytuacja rodzin, w których jeden rodzic (opiekun prawny) samotnie wychowuje dziecko - szczególnie akcentowana w art. 131 ust. 4 ustawy - musi być zawsze brana pod uwagę przez organ ustalający kryteria naboru. Konieczność realizacji potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowuje dziecko, to wymóg płynący nie tylko z ustawy Prawo oświatowe, ale także z konstytucyjnej zasady sprawiedliwości społecznej regulowanej art. 2 Konstytucji RP. Obowiązek urzeczywistnienia realizacji tej zasady spoczywa także na organie stanowiącym gminy podejmującym uchwałę w przedmiocie kryteriów stosowanych w naborze do przedszkoli.

Powyższy pogląd znalazł potwierdzenie w judykaturze. W wyroku z dnia 23 lutego 2016 r. NSA stwierdził, iż sposób sformułowania przedmiotowych kryteriów przez gminę z pominięciem rodzica samotnie wychowującego dziecko, nastąpił z naruszeniem art. 7 i art. 94 Konstytucji RP, jak i w związku z art. 2 i art. 32 Konstytucji RP, gdyż nie wypełniając treści upoważnienia ustawowego, wykonawczego względem ustawy, organ stanowiący gminy pominął potrzeby rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący kandydata musi pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi. Jednocześnie w myśl art. 20c ust. 4 ustawy o systemie oświaty organ prowadzący, ustalając dodatkowe kryteria rekrutacji, obowiązany jest zapewnić jak najpełniejszą realizację potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych (por. wyrok NSA w Warszawie z dnia 23 lutego 2016 r., sygn. akt I OSK 3164/15). Przedmiotowy wyrok wprawdzie zapadł na podstawie ustawy o systemie oświaty, jednakże znajduje on zastosowanie w niniejszej sprawie.

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr 0007.3.2021 Rady Gminy Goleszów z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie określenia kryteriów naboru na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Goleszów oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzenia tych kryteriów, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak